

Silmäluomen märkäinen sidekudostulehdus (preseptaliselluliitti)

Lääkärikirja Duodecim

22.12.2021

Silmätautien erikoislääkäri Matti Seppänen

- Syyt
- Oireet
- Milloin hoitoon
- Taudin toteaminen
- Erotusdiagnostiikka
- Hoito
- Seuranta
- Kirjallisuutta

Keskeistä

- Silmäluomen märkäinen sidekudostulehdus (ns. preseptaliselluliitti), on silmäluomen ihon tulehdus, jossa myös ihonalaiskudos on tulehtunut.
- Nimi preseptaliselluliitti kuvaa tulehduksen sijaintia: tulehdus sijoittuu luomen etuosan alueelle, ns. septumin etupuolelle.
- Jos lääkäri epäilee tutkimuksissa laajempaa silmäkuopan alueen tulehdusta, ns. orbitaselluliittiä, tehdään tarvittaessa laboratoriotutkimuksia ja harkitaan myös silmäkuopan tietokonekerroskuvausta tai magneettikuvausta.

Syyt

Tulehdus on usein bakteerin aiheuttama. Yleisiä aiheuttajabakteereja ovat *Streptococcus*- ja *Staphylococcus*-lajit. Tulehdus voi saada alkunsa esimerkiksi [luomirakkulan](#) tulehduksesta, hyönteisen pistosta tai vammasta, jossa on mukana ihorikko.

Oireet

Oireena on silmäluomen ja silmää ympäröivän ihon turvotus. Silmän ja luomen alue voi olla myös kipeä. Luomen sulkeutuminen voi olla hankalaa (ns. avoluomi). Silmäluomi voi myös muurautua kiinni.

Milloin hoitoon

Jos oireet viittaavat preseptaliselluliittiin, on syytä hakeutua lääkärin tutkimuksiin vuorokauden sisällä.

Taudin toteaminen

Lääkärin tutkimuksissa tarkistetaan näöntarkkuus ja silmänpaine. Silmän pinta myös värjätään fluoreseiiniväriä. Silmän liikelaajuudet tarkistetaan mahdollisten liikerajoitusten toteamiseksi.

Laboratoriokokeina voidaan tutkia CRP, perusverenkuva ja lasko tulehduksen asteen määrittämiseksi. Jos yleislääkäri epäilee laajempaa tulehdusta (orbitaselluliitti), hän tekee tarvittaessa lähetteen silmälääkärin tutkimuksiin.

Silmälääkäri tutkii silmänpohjan biomikroskoopilla, ja näköhermonpään tutkimiseksi voidaan tehdä ns. näköhermonpään valokerroskuvaus (papilla-OCT-tutkimus).

Erotusdiagnostiikka

Tutkimuksissa pyritään poissulkemaan silmäkuopan alueen tulehdus ([orbitaselluliitti](#)). Kyynelrauhanen tulehdus ja voimakas sidekalvotulehdus voivat muistuttaa oireiltaan preseptaaliselluliittia.

Hoito

Hoitona käytetään usein antimikrobilääkitystä suun kautta, aikuisille esimerkiksi amoksisilliini-klavulaanihappoa kolme kertaa vuorokaudessa viikon ajan tai sulfa-trimetopriimia kaksi kertaa vuorokaudessa viikon ajan.

Jos oireet viittaavat silmäkuopan alueen tulehdukseen ja diagnoosi on epäselvä, harkitaan myös suonensisäistä antimikrobilääkitystä, esimerkiksi kefuroksiimia tai metronidatsolia. Lapsille voidaan ihoinfektion harkita esimerkiksi kefaleksiini-lääkitystä.

Jos tulehduksen syynä on ihon haava, varmistetaan, että jäykkäkouristusrokotus on voimassa.

Seuranta

Tulehduksen seuraamiseksi voidaan harkita lääkärin kontrollia aikuisilla 2–3 vuorokauden kuluttua ja toista kontrollia 5–7 vuorokauden kuluttua. Lapsilla tilanne kontrolloidaan usein jo vuorokauden kuluttua ensimmäisen kerran, toisen kerran 1–2 vuorokauden kuluttua, ja jos oireilu lievittyy, kolmas kontrolli suoritetaan usein 3–4 vuorokauden kuluttua.

Artikkelin tunnus: dlk01227 (027.044)

© 2022 Kustannus Oy Duodecim